

voldeligt opgør mellem medlemmer af en rockgruppe og en gruppering af unge mænd af anden etnisk oprindelse end dansk. Under efterforskningen lovede politiet en meddelelse, som havde overværet opgøret, fuld anonymitet. Meddelelsen havde i forbindelse med afhøringen oplyst, at han frygtede stærkt for sin egen sikkerhed. Højesteret fastslog, at identiteten på en meddelelse, der ønsker at afgive forklaring anonymt, som udgangspunkt ikke er omfattet af forsvarerens adgang til aktindsigt. Dette fremgår også af bemærkningerne til det pågældende lovforslag (Folketingstidende 2002 I, till. A, s. 6696).

3.3. Undtagelse fra forsvarerens adgang til aktindsigt
Rigsadvokaten har modtaget indberetning i 24 sager, hvor politiet har anmodet retten om at begrænse forsvarerens adgang til aktindsigt. Af de 24 sager har 3 sager været forelagt for Højesteret.

Det fremgår af Rigsadvokatens rapport, at domstolene har fulgt anklagemyndighedens begæring om at begrænse forsvarerens adgang til aktindsigt i 23 af de 24 sager.

I en enkelt sag fandt retten ikke, at betingelserne i § 729 c, stk. 1, for at undtage materialet fra forsvarerens aktindsigt var opfyldt. Rigsadvokaten anfører, at det drejede sig om en sag vedrørende meget alvorlig brandstiftelse, hvor der var foretaget telefonaflytning af én af de fire sigtede.

Ingen af de fire sigtede i sagen anede uråd om telefonaflytningen, og anklagemyndigheden anmodede om, at forsvarerne for de sigtede i en kortere periode på fire uger ikke fik aktindsigt i det efterforskningsmateriale, der vedrørte aflytningen. Begrundelsen herfor var hensynet til sagens opklaring, idet anklagemyndigheden bl.a. gjorde gældende, at forsvarerne helt utilsigtet under samtaler med deres klienter kunne komme til at give en oplysning, som kunne gøre de sigtede opmærksomme på, at de pågældende telefoner blev aflyttet.

Byretten imødekom anklagemyndighedens begæring, men landsretten fandt efter en samlet vurdering af de foreliggende oplysninger, at det ikke kunne anses for påkrævet at fravige forsvarernes adgang til aktindsigt.

Rigsadvokaten oplyser i sin rapport, at en gennemgang af indberetningerne viser, at det er *hensynet til sagens opklaring*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 3, og *hensynet til tredjemands liv eller helbred*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 4, som hyppigst begrunder

undtagelser fra forsvarerens adgang til aktindsigt. Hensynet til sagens opklaring indgår således som begrundelse i 10 af sagerne, mens hensynet til tredjemands liv og helbred indgår som begrundelse i 12 af sagerne. I en række af sagerne har anklagemyndigheden henvist til begge hensyn som begrundelse for begæringen om fravigelse af forsvarerens adgang til aktindsigt. *Hensynet til efterforskningen af en anden verserende sag*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 5, er også ofte forekommende. Dette hensyn indgår som begrundelse i 8 af sagerne.

Derimod anvendes de øvrige hensyn i § 729 c sjældent. Forsvarerens adgang til aktindsigt er kun i en enkelt sag blevet begrænset af hensyn til *beskyttelse af fortrolige oplysninger om politiets efterforskningsmetoder*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 6, og i en anden sag indgik *hensynet til statens sikkerhed*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 2, som et af flere hensyn som begrundelse for en begrænsning i forsvarerens adgang til aktindsigt.

Der er ikke nogen sager, hvor anklagemyndigheden har anmodet om, at forsvarerens adgang til aktindsigt blev begrænset af *hensyn til fremmede magter*, jf. § 729 c, stk. 1, nr. 1.

Det følger af bestemmelsen i § 729 a, stk. 4, at politiet – *som en mindre indgribende foranstaltning* – kan give forsvareren pålæg om ikke at videregive de oplysninger, som forsvareren har modtaget fra politiet, hvis det er nødvendigt af hensyn til fremmede magter, statens sikkerhed, sagens opklaring, tredjemand eller til efterforskningen af en anden verserende sag om alvorlig kriminalitet. Pålægget kan – i modsætning til undtagelse fra forsvarerens adgang til aktindsigt – kun udstrækkes, indtil tiltalte har afgivet forklaring under domsforhandlingen. Det følger af det almindelige proportionalitetsprincip, at politiet ved vurderingen af, hvilken form for begrænsning der skal gøres i forhold til forsvarerens adgang til aktindsigt, skal anvende den mindst indgribende foranstaltning.

Rigsadvokaten oplyser i sin rapport, at domstolene i de sager, hvor anklagemyndigheden har fået medhold i en begæring om begrænsning af forsvarerens adgang til aktindsigt, samtidig i en række tilfælde har afvist en påstand fra den særlig beskikkede forsvarer om, at et pålæg til forsvareren efter § 729 a, stk. 4, ville være tilstrækkeligt.

Det fremgår af Rigsadvokatens rapport, at forsvareren senere har fået udleveret materialet i 9 af de 23 sager, hvor begæringen om undtagelse fra adgangen til aktindsigt er imødekommet.